

Breaking the silence

De supervisor begrensd? De supervisor begrenst!

Woensdag 6 november 2024

VGC^t Disclosure

Disclosure belangen sprekers:

Ante Lemkes	Geen
Tom Deenen	Geen
Irene de Vlaming	Geen
Wiesette Krol	Geen
Ruth van Dijk	Geen
Selini Roozen	Geen

VGC^t Programma

10:30	Welkom	Tom
10:35	Speeddate	Ante en Ruth
11:05	Glijdende schaal	Tom
11:30	Imaginatie en gesprek buurman	Wiesette & Ante
12:00	Dilemma spel deel I	Irene & Ruth
13:00	Pauze	

VGCT^t Programma

13:00 Pauze

14:00 VGCT Bureau

Mieke & Margot

14:30 Me too

Selini Roozen

15:45 Pauze

16:00 Dilemma spel deel II

Irene & Ruth

16:30 Nieuwe dilemma's

Ante & Irene

16:40 Wat neem je mee

Wiesette & Ruth

17:00 Afsluiting

Tom

VGCt Speeddate

- Waar hoop je op voor vandaag?
- Wat vind je het leukste van jouw vak als supervisor?
- Welke blunder heb je ooit gemaakt?
- Waar ben je trots op?

VGCt Glijdende schaal

Imaginatie

Vereniging voor Gedrags- en Cognitieve therapieën

DE VOLKSKRANT VRIJDAG 19 APRIL 2024

TEN EERSTE 3

Grensoverschrijdend gedrag

Met een kaartspel bespreken medici in het LUMC dilemma's als: mag je tijdens een operatie de hand van een coassistent wegslaan?

Foto: Arie Kievit / de Volkskrant

Marieke de Ruiter
Leiden

De dertig coassistenten, arts-assistenten en chirurgen van de afdeling Heelkunde zien er met hun witte jassen en ernstige gezichten niet direct uit als types die tijd overhebben voor een spelletje. Toch beginnen ze deze vroege woensdagochtend in het LUMC met een kaartspel. Nog voor ze zich buigen over botbreuken en vernameerde vaten, stellen ze elkaar de vraag: mag een supervisor de foto van een coassistent liken op Instagram?

Een rode kaart schiet omhoog: 'Niet doen, het kan echt alleen maar tegen je werken', zegt een chirurg luid. 'Het ligt eraan wat voor foto het is', vindt een co-assistent die een gele kaart in de lucht houdt. 'Ten foto van een congres moet kunnen', een specialist in opleiding vindt het kanaal 'discussabel'. 'Wat heb jij als supervisor eigenlijk te zoeken op het Instagramaccount van een coassistent?'

De dilemma's waarover de dertig medici zich het hoofd breken, zijn uit het leven gegrepen. Uit dat van coassistenten, weltevorenstaan. Ze werden verzameld door de Leidse vertegenwoordiging van deze geneeskundestudenten, de Co-Raad. Aandeling was een onderzoek van vakblad Medisch Contact, waarin bleek dat zeker de helft van de artsen en geneeskundestudenten wel eens te maken heeft gehad met een vorm van grensoverschrijdend gedrag.

Zelf meegemaakt

De verhalen die binnenkwamen waren soms rondout schokkend, vertelden Chris Vellenga en voorzitter Koen Wijman van de Co-Raad: een supervisor die zijn hand op een heup legt, of na de operatie samen wil doechen. Maar er waren ook situaties die ik zelf had meegemaakt, maar hele-

REPORTAGE | KAARTSPEL LUMC

'Mag je een foto op Instagram liken?'

De helft van de zorgmedewerkers krijgt te maken met grensoverschrijdend gedrag. In het Leids Universitair Medisch Centrum hebben coassistenten een kaartspel bedacht om dit bespreekbaar te maken. 'Mag ik dan niet meer nieuwsgierig zijn?'

maken met de vraag: is dit grensoverschrijdend of niet?

De door Wijman en Vellenga gemaakte 'situatiekaarten' zijn inmiddels verspreid over verschillende Leidse zorginstellingen en vanaf komende week ook beschikbaar voor ziekenhuizen buiten de regio. Maar het begon allemaal hier, op de afdeling Heelkunde, waar de dertig medewerkers zich nu buigen over de vraag of je de hand van een coassistent tijdens een operatie mag wegslaan. Er gaan 25 gele kaarten de lucht in: grijs gebied. 'Als je de coassistent met een scherp voorwerp richting een aorta niet gaat, móet je wel!'

Dat de chirurgen het spel zo fanatiek hebben opgepakt - ze spelen het iedere maand - heeft alles te maken met de ingangingen van manager Heelkunde Niki Papadopoulos en opleider Abbey Schepers. Na de 800-sitzing over grensoverschrijdend gedrag bij Heilweg in Holland dachten zij direct: hier moeten we

den konden melden', vertelt Papadopoulos. 'Maar het bleef verdacht stil.'

Voor de afdelingsleiders geen reden om achterover te leunen. 'Want als The Voice iets duidelijk maakt, dan is het dat geen meldingen niet betekent dat er niets aan de hand is', aldus Schepers. 'We hebben dus het idee omarmd: ook al is er niks, er zal van wat zijn.' Met dat idee in het achterhoofd waren ze maar wat blij dat de Co-Raad met het kaartspel kwam. 'Zo'n spelelement doet het ook altijd goed bij chirurgen', lacht Schepers. 'Ze vinden het alleen jammer dat ze niet kunnen winnen.'

Dat laatste doet niets af aan het fanatisme waarmee deze woensdagochtend het spel wordt gespeeld. Als Papadopoulos het derde dilemma voorleest ('Mag een specialist tegen een co-assistent dat vasten ongezond is?') licht de vergaderruimte al snel te klinken. 'Als het over intermitterende jeuk gaat, vind ik het iets anders dan tijdens de ramadan', zegt een chirurg in opleiding.

Ik dacht er toen helemaal niet over na, maar medewerkers die het spel spelen zeggen: dit kan echt niet

Chris Vellenga medebedenker kaartspel maakte eervan de dilemma's zelf mee

ge tijd zit te verbijten op zijn stoel kan zo frustratie niet langer onderdrukken. 'W heeft dat er nou weer mee te maken? Als je niet meer geïnteresseerd zijn omdat een machtsverhouding is? Niet nu jezelf zijn? Een collega valt hem bij. 'Op welk onderwerp mogen we in een gezamenlijke relatie dan nog wel vrijelijk van gedachten wisselen?' Afdelingshoofd Jaap Hammen reageert gedeceerd. 'Van ons als specialisten wordt verwacht dat we al tijd hebben van te zijn.'

Grens verschilt

Als het kaartspel iets aantoonde, dan is het wel dat er niet één grens is. Die verschilt per persoon, tijd en situatie. Het is dus ook een illusie te denken dat het kaartspel in het LUMC gaat leiden tot een nieuw 'goeden standaard', zegt opleider Schepers. Iedereen is nu eenmaal anders. 'Maar juist door daar met dit spel regelmatig aandacht op te vestigen, hopen we dat bewustwording komt.'

Agressie- en conflictdeskundige Camille Koornmeijer glimlacht dat het kaartspel daarbij kan helpen. 'En wat ik heel ga vind, is dat het periodiek wordt gespeeld. Het is niet alleen de beste afgegraven voor de veiligheid maar je in vredetijd, niet als de sprekeerwoordelijke diepste al is versuurt. Ze juchten het bevestiden toe dat coassistenten het spel hebben bedacht. Zij zijn vaak het dachtoffer van grensoverschrijdend gedrag, maar pikken op deze manier de regie terug.'

De coassistenten hebben zelf ook gebeld van hun kaartspel. Zo leende Chris Vellenga haar eigen grens optuieuw kennen. 'Op een van die kaartjes staat een situatie die ik zelf heb meegemaakt met een OK-medewerker die een verkeerde operatie maakte toen ik een katheter inbracht bij een patiënt', vertelt ze. 'Ik dacht er toen helemaal niet over na, maar

LUMC

Wat kan wel, wat kan niet en wat is grijs gebied?

LUMC; de Leidse Co-Raad

VGC^t speluitleg

- 1) Dit spel kan met twee of meer gespeeld worden
- 2) de oudste speler mag de eerste situatiekaart trekken en leest deze hardop voor
- 3) Beantwoord de volgende vragen: “Kan dit wel?, Kan dit niet? Of is het grijs gebied?”
- 4) Zijn jullie klaar? Beginnen maar....

VGCt Pauze 13:00-14:00

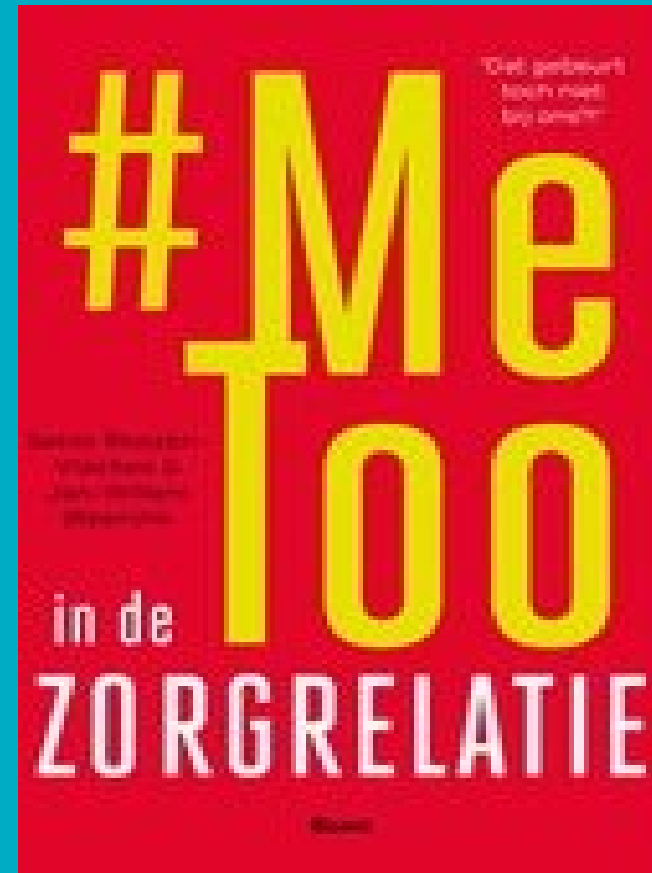
VGCT bureau

Mieke en Margot

Me Too

Selini Roozen

Pauze 15:45-16:00

VGC^t Extra vertier

VGCt *‘Nieuwe dilemma’s’*

Ik neem mij voor om.....

VGCt Afsluiting

